

Liittyminen Luontoviisaat kunnat -verkostoon

Kaupunginhallitus 12.01.2026 § 12
531/11.00.01/2025

Valmistelija: Ympäristösuunnittelija Laura Kokko-Salo

Seloste ja perustelut: Luontoviisaat kunnat on suomalaisten kaupunkien ja kuntien verkosto, joka pyrkii hillitsemään luontokatoa, edistämään luonnon monimuotoisuutta ja vähentämään luontoa heikentävää toimintaa sekä kehittämään kokonaisvaltaisesti kuntien luontotoimintaa. Luontoviisaat kunnat -verkostoa koordinoivat Suomen ympäristökeskus (Syke) ja Kuntaliitto.

Tavoitteelliseen toimintaan pyrkivä Luontoviisaat kunnat -verkosto on perustettu 31.1.2023. Verkostoon ovat liittyneet Janakkala, Vihti, Espoo, Akaa, Urjala, Valkeakoski, Kemiönsaaren kunta, Vantaa, Helsinki, Pirkkala, Kauniainen ja Oulu.

Verkostoon liittyminen edellyttää kaupungilta sitoutumista verkoston kriteerien täyttämiseen viimeistään neljän vuoden kuluessa verkostoon liittymisestä.

Verkoston luontokriteerit ovat seuraavat:

- Kunta sitoutuu kuntastrategiassa tai muussa strategisessa asiakirjassa luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen.
- Kunta laatii luonnon monimuotoisuuden turvaamisen lumo-toimintaohjelman tai -strategian (kunnallinen tai alueellinen). Lumo-ohjelma voi olla osa kunnan ympäristöohjelmaa.
 - Kunta sitoutuu seuraamaan lumo-ohjelman etenemistä.
- Kunta perustaa poikkitoimialaisen työryhmän edistämään luonnon monimuotoisuutta.
- Kunta kartoittaa omistamiensa maa- ja vesialueiden arvokkaat luontokohteet.
 - Arvokkailla luontokohteilla tarkoitetaan esim. uhanalaisia luontotyyppejä ja suojeltuja alueita.
 - Kunta vie keräämänsä tiedon omaan ja mielellään myös kansallisiin kuten FEO:n ja Laji.fi tietojärjestelmiin.
- Kunta ottaa luonnon monimuotoisuuden huomioon omistamiensa metsien sekä hallinnoimiensa viher-, virkistys- ja vesialueiden hoitokäytännöissä.
 - Huomioimisella tarkoitetaan sitä, että kriteerit on kirjattu kunnan lumo-ohjelmaan, viher- ja metsänhoitosuunnitelmaan tai muuhun vastaavaan hoitosuunnitelmaan. Tarvittaessa kunta uudistaa hoitokäytännöt kriteerien mukaisiksi.
- Kunta sitoutuu lisäämään kuntalaisten ja yritysten lumo-tietoutta ja osallistamaan heitä lumo-ohjelman suunnitteluun ja toteutukseen.
- Kunta sitoutuu lisäämään henkilöstön ja kuntapäätäjien tietoisuutta luonnon monimuotoisuudesta.

Kaupunginvaltuusto on 8.9.2025 § 100 käsitellyt valtuustoaloitteen, jossa on esitetty Luontoviisaat kunnat -verkoston jäseneksi hakemista. Aloitteeseen pyydettiin lausunnot ympäristölautakunnalta ja tekniseltä lautakunnalta. Ympäristölautakunta on esittänyt verkostoon liittymistä eikä tekninen lautakunta ole nähnyt esteitä liittymiselle.

Ylöjärvi on tuoreessa strategiassaan sitoutunut vahvistamaan luonnon monimuotoisuutta sekä rakentamaan ja ylläpitämään kestävää ja viihtyisää ympäristöä. Luonto on tärkeä osa Ylöjärveä ja sillä on merkittävä vaikutus kaupungin vetovoimaan ja imagoon. Liittyminen Luontoviisaat kunnat -verkostoon tukee kaupunkistrategiaa ja edistää kaupungin imagoa luonnonläheisenä kuntana. Ylöjärvi toteuttaa luonnon monimuotoisuutta edistäviä toimenpiteitä jo monin tavoin. Osana verkostoa Ylöjärvi saa tukea ja asiantuntija-apua monimuotoisuuden edistämisessä ja tavoitteiden asettamisessa sekä voi jakaa parhaita käytäntöjä muiden mukana olevien kuntien kanssa.

Toimivalta: Hallintosääntö 87 §

Lisätietoja päätöksestä: Ympäristösuunnittelija Laura Kokko-Salo, 040 120 8901,
etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Esittelijä: Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää, että Ylöjärven kaupunki liittyy Luontoviisaat kunnat -verkoston jäseneksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kaupunkirakennejohtaja poistui kokouksesta tämän asian jälkeen klo 18.09.